

Warszawa, dnia 16.02.2018 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Krzysztof Jurgiel

K.kp.051.16.2018

Pan

Piotr Burek

Prezes

Lubelskiej Izby Rolniczej

W związku z nadesłanymi stanowiskami Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej przesłanymi przy piśmie z 12.01.2018 r., znak: L.dz.56/18, uprzejmie informuję.

1. W odniesieniu do stanowiska Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej w sprawie zawartości GMO w produktach, żywności i paszy należy zauważyć co następuje. W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają prace nad projektem ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych jako wolnych od GMO. Projekt ustawy został przygotowany jako odpowiedź na dyskusję społeczną dotyczącą organizmów genetycznie zmodyfikowanych, szczególnie wobec nasilających się apeli o zagwarantowanie przez rząd obywatelom prawa wyboru przy zakupie produktów żywnościowych ze względu na informację, czy w danym produkcie występuje modyfikacja genetyczna i czy w procesie wytwarzania produktów były wykorzystywane organizmy genetycznie zmodyfikowane.

Projekt ustawy został w dniu 4 maja 2017 r., przekazany do równoległych uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych. Do projektu wpłynęło wiele uwag i opinii, co spowodowało, że praca nad projektem wydłużyła się. Projektowane przepisy wymagały gruntownej analizy w kontekście wniesionych uwag. Środowiska zainteresowane projektem zgłosiły zarówno uwagi popierające ideę wprowadzenia znakowania wolne od GMO i merytorycznie wprowadzające wartość do proponowanych rozwiązań jak również uwagi krytyczne wobec zamiaru wprowadzenia znakowania wolne od GMO i wskazujące na konieczność zaprzestania dalszych prac.

Praca nad projektem ustawy jest kontynuowana. Projekt jest na końcowym etapie oceny formalnoprawnej i wkrótce zostanie przekazany do ponownej oceny organizacji rolniczych

oraz przedsiębiorców branży rolnej i spożywczej zainteresowanej tym zagadnieniem. Po zakończeniu konsultacji i uzgodnień w kraju projekt przekazany do notyfikacji do Komisji Europejskiej.

2. W kwestii stanowiska w sprawie poselskiego projektu nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt informuje, że projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw, który został wniesiony do Sejmu RP w dniu 6 listopada 2017r. jest projektem poselskim i w związku z tym wszystkie uwagi dotyczące tego projektu powinny być kierowane do Sejmu RP, względnie do odpowiedniej komisji sejmowej wyznaczonej przez Marszałka Sejmu RP do rozpatrzenia tego projektu.

Ponadto uprzejmie informuje, że zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn.) stanowisko do pozarządowego projektu ustawy przygotowuje Rząd. Zgodnie z § 147 tej uchwały do postępowań z projektem stanowiska Rządu do pozarządowego projektu ustawy stosuje się przepisy działu III ze zmianami wynikającymi z przepisów rozdziału 6 w dziale IV tej uchwały. W chwili obecnej Rząd nie zajmuje się przygotowaniem projektu stanowiska do ww. projektu ustawy.

3. W odniesieniu do stanowiska w sprawie trudnej sytuacji na rynku tytoniu, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi szereg działań mających na celu utrzymanie uprawy tytoniu w Polsce, stabilizację sytuacji dochodowej plantatorów tytoniu, poprawę współpracy w ramach łańcucha dostaw, ograniczenie występowania szarej strefy w handlu wyrobami tytoniowymi i surowcem tytoniowym oraz zachowanie opłacalności uprawy tytoniu w Polsce.

W ostatnim czasie wychodząc naprzeciw oczekiwaniom uczestników rynku tytoniu powołałem w dniu 22 listopada 2017 r. Zespół do spraw zidentyfikowania barier i możliwych do zastosowania rozwiązań na rynku tytoniu. Do zadań Zespołu należy opracowanie programu niezbędnych działań na rynku tytoniu zawierającego w szczególności: analizę barier i oczekiwań sektora, istniejących uwarunkowań rynkowych, prawnych i organizacyjnych oraz przedstawienie propozycji rozwiązań w obszarach: wsparcia bezpośredniego, kształtowania relacji w łańcuchu marketingowym, zwiększenia konkurencyjności w procesie produkcji.

Ponadto, odnosząc się do poruszonej w piśmie kwestii nieuczciwych praktyk w stosunku do producentów rolnych przez podmioty skupujące płody rolne, dążąc do ich wyeliminowania, zgodnie z art. 38q ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1006 i 1503) wprowadzono obowiązek zawierania pisemnych umów na dostarczanie produktów rolnych. Umowy te muszą zawierać określone elementy, wymienione w przepisach unijnych, w tym postanowienia w zakresie ceny – określonej wprost w umowie lub mechanizmu określania ceny, ilości i jakości dostarczanych produktów, terminu dostawy, okresu obowiązywania umowy, procedur płatności i jej terminów, itp. Wszystkie elementy umowy są swobodnie negocjowane między stronami. Celem przedmiotowych umów jest z jednej strony zabezpieczenie stałości dostaw niezbędnej ilości surowca o określonych parametrach na potrzeby

przemysłu przetwórczego, a z drugiej-zagwarantowanie producentom zapłaty za dostarczone produkty, jeżeli spełnione zostaną warunki zawarte w umowie.

W umowach należy zawierać klauzule, czy też wytyczne, zawierające przepisy zabezpieczające interes obu stron umowy na przykład na wypadek przekroczenia terminu zapłaty za dostarczony surowiec tytoniowy. Ważne jest, aby te klauzule były jasne, jednoznaczne i nie budziły żadnych wątpliwości. Wszelkie kwestie sporne są regulowane przez przepisy kodeksu cywilnego i należy je rozstrzygać przed sądem cywilnym.

Ponadto znaczącym dla funkcjonowania rynku tytoniu jest fakt, że uczestnicy tego rynku (plantatorzy, pierwsi przetwórcy) rozpoczęli prace nad utworzeniem uznanej organizacji międzybranżowej zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych. Taka współpraca pionowa ma na celu nawiązanie dialogu między różnymi uczestnikami łańcucha dostaw. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wspiera w tych działaniach uczestników rynku tytoniu. Organizacja międzybranżowa może być forum do określenia warunków właściwej współpracy plantatorów tytoniu z podmiotami skupowymi.

Jednocześnie informujemy, że w dniu 30 listopada 2017 r. została opublikowana ustawa z dnia 27 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych. Przepisy ww. ustawy mają na celu m.in. wyeliminowanie dopływu surowca tytoniowego krajowej produkcji do nielegalnych wytwórni wyrobów tytoniowych (nieodprowadzających należnych podatków), w szczególności poprzez objęcie monitorowaniem krajowej produkcji surowca tytoniowego oraz obrotu tym surowcem. Zadania w zakresie monitorowania oraz nadzoru nad uprawą tytoniu, produkcją i zbyciem surowca tytoniowego wykonuje Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR). Przepisy te wychodzą naprzeciw oczekiwaniom zarówno plantatorów tytoniu w Polsce, jak i przetwórców tytoniu.

Ponadto w ramach unijnej Wspólnej Polityki Rolnej oraz rozwiązań krajowych plantatorzy tytoniu mogą korzystać z następujących możliwości wsparcia:

- 1) w zakresie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich: premie dla młodych rolników, wsparcie na restrukturyzację małych gospodarstw, modernizację gospodarstw rolnych, tworzenie grup i organizacji producentów,
- 2) pomoc w postaci dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie części kosztów inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej,
- 3) jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie oraz, po spełnieniu dodatkowych warunków, płatność dodatkowa i płatności dla młodych rolników.

Pomimo aktywnych działań na forum Unii Europejskiej, ostateczny kształt przepisów unijnych ustanawiających system wsparcia bezpośredniego nie dał państwom członkowskim możliwości uruchomienia w tym sektorze płatności związanych z produkcją (art. 52 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013). Niemniej jednak Polska skorzystała z możliwości przyznawania w sektorze tytoniu przejściowego wsparcia krajowego. Celem było umożliwienie restrukturyzacji produkcji

na poziomie gospodarstwa. Płatności niezwiązane mogą zostać wykorzystane przez producenta tytoniu w dowolny sposób, w tym na modernizację technologii produkcji i ograniczanie kosztów uprawy, zmiany profilu produkcji lub nawet podjęcie działalności pozarolniczej. Za 2017 r. stawka płatności niezwiązanej do tytoniu jasnego z grupy odmian Virginia wynosi 3,82 zł, a do pozostałego tytoniu 2,68 zł/kg.

W zakresie podjętych działań w celu zwiększenia udziału tytoniu produkowanego w Polsce w papierosach wyprodukowanych na terytorium RP informuję, że obecnie zakłady tytoniowe mają pełną swobodę w prowadzeniu swojej polityki zakupowej. Zostały one sprywatyzowane wiele lat temu i aktualnie w większości należą do międzynarodowych koncernów. Zobowiązania do stosowania 40% krajowego tytoniu w procesie produkcji wyrobów tytoniowych zawarte w umowach sprzedaży tych zakładów wygasły po 5 latach od prywatyzacji. W najbliższej przyszłości największe znaczenie dla utrzymania uprawy tytoniu w Polsce i zwiększenia jego konkurencyjności będzie miała m.in. odpowiednia polityka producentów wyrobów tytoniowych w zakresie zaopatrzenia w surowiec tytoniowy od lokalnych producentów tytoniu. W związku z tym od 2017 roku Ministerstwo Finansów wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje działania mające na celu zwiększenie kontraktacji krajowego tytoniu.

Poruszone w piśmie kwestie dotyczące wysokości podatku akcyzowego leżą w kompetencji Ministerstwa Finansów, jednakże MRiRW na bieżąco informuje ten resort o kierowanych do Ministerstwa wnioskach i postulatach w tej sprawie.

4. W odniesieniu do stanowiska Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej w sprawie dofinansowania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wapnowania gleb stosowanego przez rolników Lubelszczyzny, informuję.

Ze względu na utrzymujące się niekorzystne wskaźniki dot. poziomu zakwaszenia gleb Polski wskazujące, iż ok. 50% użytków rolnych nadal wymaga pilnego uregulowania odczynu i niski poziom zużycia nawozów wapniowych (ok. 40 kg/ha w ostatnich 10-ciu latach), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje działania na rzecz zmiany praktyk rolniczych mających na celu zwiększenie areалу gleb, poddanych zabiegowi odkwaszenia.

Jednym z takich działań jest zabieganie o poparcie w resorcie środowiska w zakresie możliwości uruchamiania wsparcia organizacyjnego i finansowego w tym zakresie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).

Należy przypomnieć, że w latach 2004 - 2008 niektóre wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej przyjęły do realizacji programy działań dofinansowujące rekultywację gleb zakwaszonych poprzez nawożenie wapnem pochodzenia naturalnego. Wśród funduszy, które uczestniczyły w tym działaniu należy wymienić WFOŚiGW we Wrocławiu, Łodzi, Poznaniu, Toruniu i Katowicach. Wartość środków finansowych przeznaczonych na ten cel przez wskazane fundusze kształtowała się w granicach 2 300 tys. zł – 4 000 tys. zł rocznie. Zadanie to było w wielu

województwach realizowane przy dużym zaangażowaniu Izb Rolniczych uczestniczących w wypłacie dotacji i które nadal wspierają działania prowadzące do wznowienia szerokiego dofinansowania wapnowania gleb.

W styczniu 2016 r., zwróciłem się do Ministra Środowiska z prośbą o propagowanie i wspieranie inicjatyw prowadzących do uruchamiania programów finansowania zabiegu wapnowania gleb. Wnioskowano także o podjęcie działań mających na celu wsparcie dofinansowania wapnowania gleb użytkowanych rolniczo, jako działania prośrodowiskowego, ze względu na pomijany dotychczas efekt środowiskowy. Niezaprzeczalnym jest bowiem, że rolnicy stosując zabieg wapnowania gleb przyczyniają się także do poprawy ogólnego stanu środowiska, w tym, jakości gleb i wód, jak również podnoszą jakość produkowanej żywności.

W odpowiedzi, resort środowiska w kwietniu 2017 roku zaproponował wypracowanie jednolitych kryteriów przy pomocy których możliwe będzie dokonanie oceny, czy wapnowanie gleb w danym rejonie kraju/w danym przypadku jest zabiegiem agrotechnicznym, czy też zabiegiem służącym ochronie środowiska. W związku z tym, na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach, w ramach realizacji programu wieloletniego pn.: „Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce oraz kształtowania jakości surowców roślinnych na lata 2016-2020”, przygotował opracowanie pt.: „Środowiskowe aspekty zakwaszenia gleb w Polsce”. Opracowanie to zostało w październiku 2017 r. przesłane do Ministerstwa Środowiska celem wypracowania rozwiązań umożliwiających dofinansowanie programów wapnowania gleb z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W tym miejscu należy dodać, że każdorazowe udzielanie pomocy finansowej producentom rolnym na wapnowanie gleb, w tym przez WFOŚiGW, możliwe jest jedynie przy uwzględnieniu zasad udzielania pomocy *de minimis*. W tej sprawie skierowałem również pismo zgodnie z właściwością do Ministerstwa Środowiska.

5. W odniesieniu do stanowiska w sprawie utylizacji dzików uprzejmie informuje, że obecnie w ramach Zespołu ds. ASF analizowane są zagadnienia poruszane w tym Stanowisku. O wynikach proponowanych rozwiązań zostaną Państwo poinformowani w terminie późniejszym.

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel